

Strijd tegen beleggingsfraude

FSMA

AUTORITEIT
VOOR FINANCIËLE
DIENSTEN
EN MARKTEN

AUTORITÉ
DES SERVICES
ET MARCHÉS
FINANCIERS

Jean-Paul Servais, Voorzitter van de FSMA

Woensdag 29 januari 2020

Fenomeen van de beleggingsfraude ... enkele cijfers

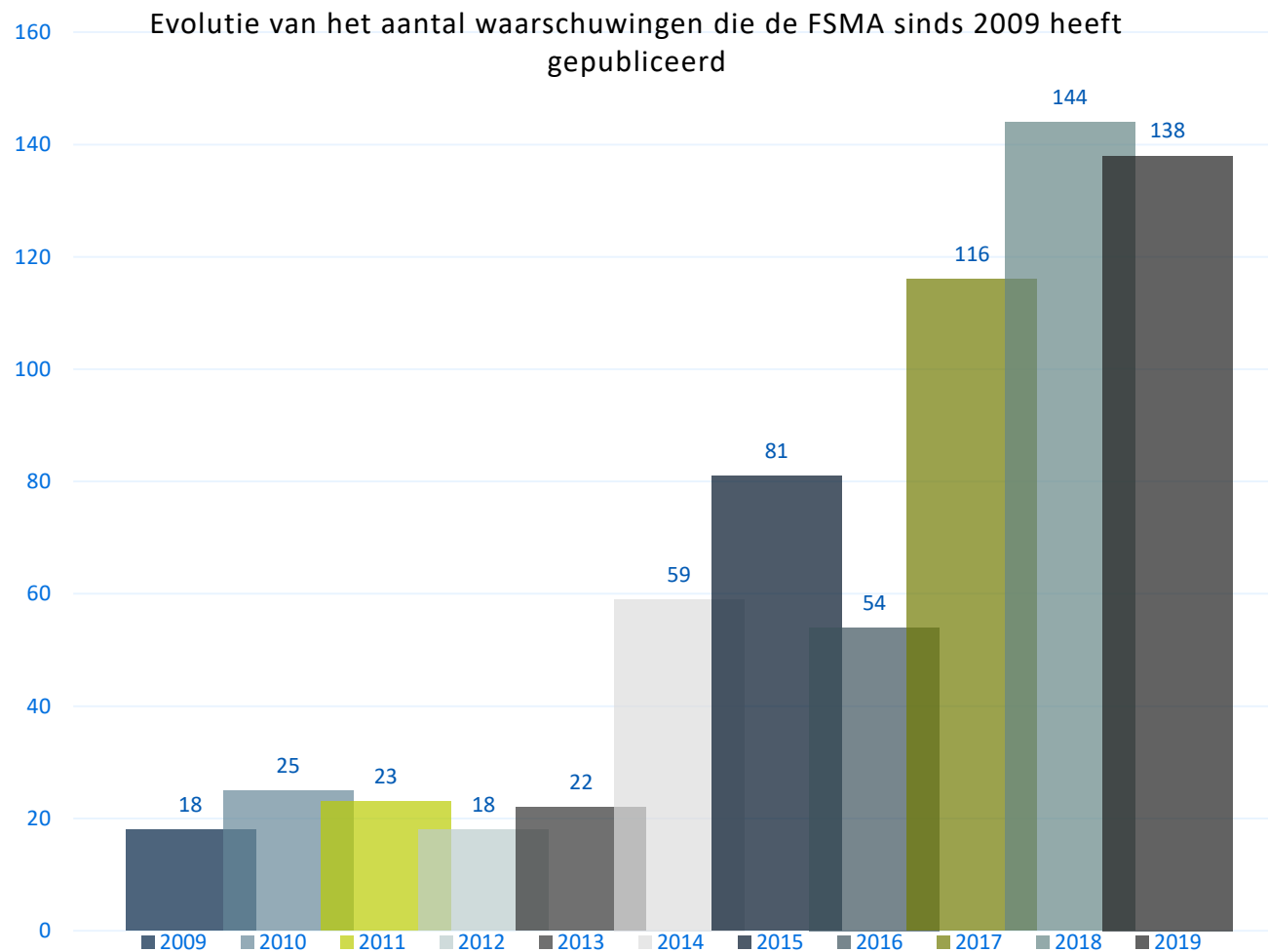
- In 2019 ontving de FSMA **1.227 fraudemeldingen** of **zo'n 4 meldingen per dag**

= **stijging met 23%** ten opzichte van 2018

- Tussen 2017 en 2019 hebben de Belgische slachtoffers van fraude met cryptomunten **een totaalverlies van zo'n 5 miljoen euro gemeld**

= **het topje van de ijsberg**

- Die evolutie blijkt ook uit **het aantal waarschuwingen die de FSMA heeft gepubliceerd**

De FSMA als bevoorrechte gesprekspartner

- Niet alle meldingen zijn afkomstig van slachtoffers. Sommige consumenten contacteren de FSMA ook **preventief**

= de juiste reflex

- De stijging van het aantal meldingen kan ook door **de grotere naamsbekendheid van de FSMA** worden verklaard. De consumenten nemen gemakkelijker contact met haar op → een goede zaak want zo kan de FSMA sneller ingrijpen en voorkomen dat er nog meer slachtoffers vallen!
- De FSMA **stelt haar expertise ter beschikking van de consumenten** om te voorkomen dat zij grote financiële verliezen zouden lijden.

Zeer uiteenlopende aanbiedingen

- **Cryptomunten** – diverse soorten beleggingsaanbiedingen in cryptomunten: aankoop van cryptomunten, spaarboekjes gebaseerd op cryptomunten, beheermandaten, ICO's, ...
- **Vermogensbeheer – Spaar-/beleggingsboekjes**: zogenaamde “specialisten” regelen alles voor je
- **Boiler rooms** – verkoop van aandelen of andere financiële producten; de gekochte aandelen zijn echter fictief of waardeloos

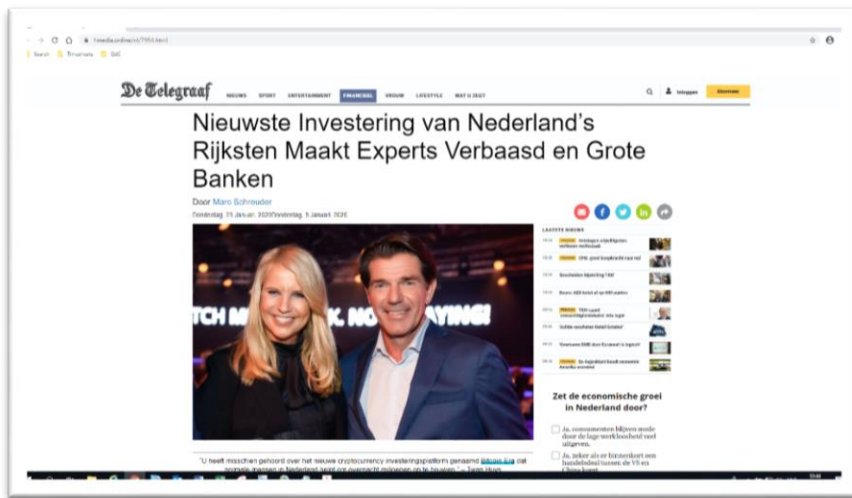
- **Alternatieve beleggingen:** beleggingen in wijn, whisky, diamanten, edelmetalen, de sector van de energietransitie, vastgoed (parkeergarages, ...), ...
 - **Frauduleuze onlinetradingplatformen:** zeer professioneel ogende tradingplatformen, allerlei soorten beleggingen (virtuele munten, edelmetalen, aandelen, CFD's, ...)
- ➔ **Eén constante: het is voor de slachtoffers uiterst moeilijk om hun belegde/geplaatste geld te recupereren**

Hoe begint die fraude?

- **Reclame op internet** (doorgaans via de sociale netwerken)
 - **Valse persartikels**
 - **Cold calling**
- ➔ **nooit fysieke ontmoetingen**

The screenshot shows a mobile view of a Facebook post. At the top, the status bar displays signal strength, Wi-Fi, 4G, 20% battery, and 17:13. The Facebook navigation bar includes icons for messages (5), friends (35), home, profile, notifications (1), and a menu. The post is from 'Actualité finance', a sponsored page. The text reads: 'Le placement qui porte ses fruits ! Découvrez comment obtenir un rendement avec une possibilité de 8% à 28% par an en investissant dans le Vin.' Below the text is a photo of several wine bottles on a counter in a cellar. The post's headline is 'Placement qui rapporte jusqu'à 28% par an !' with a 'EN SAVOIR PLUS' button. Engagement metrics show 3,731 reactions (likes, love, wow), 802 comments, and 1,523 shares. At the bottom are 'Like', 'Comment', and 'Share' buttons.

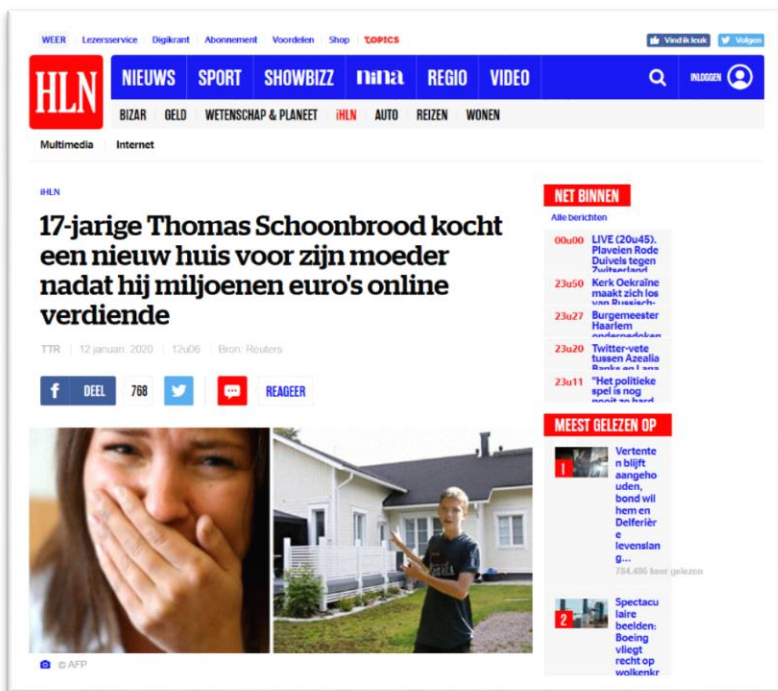
Van Gils & Gasten

Het enige dat je moet doen is geld storten op het platform, meestal 250 euro of meer. Dan gaat het handelsalgoritme automatisch aan de slag. Het computer- en machine-leeralgoritme weet precies wanneer Bitcoin goedkoop moet worden gekocht en duur moet worden verkocht. Thomas Schoonbrood vertelde ons dat hij de creditcard van zijn moeder gebruikte om zijn eerste storting als kerstcadeau voor zichzelf te doen. Hij wilde eerst een Xbox kopen met dat geld!

Om te laten zien hoe effectief het programma is, hebben Thomas en Lieven Van Gils een storting van 250 euro in de studio verricht. Zodra de eerste storting van 250 euro werd ontvangen, begon ging het tradeplatform aan de slag door goedkoop aan te kopen en duur te verkopen. Na vijf minuten was Lieven's investering 383,18 euro waard. Een winst van 133,18 euro.

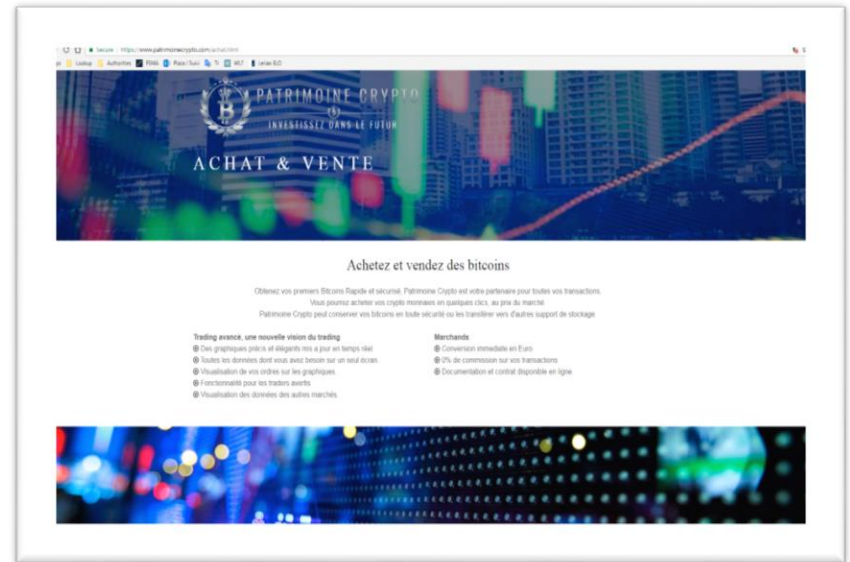

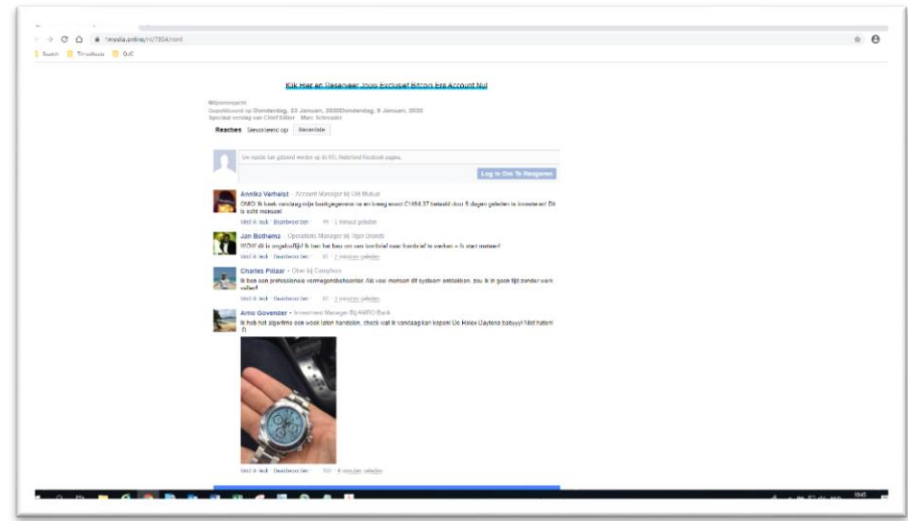
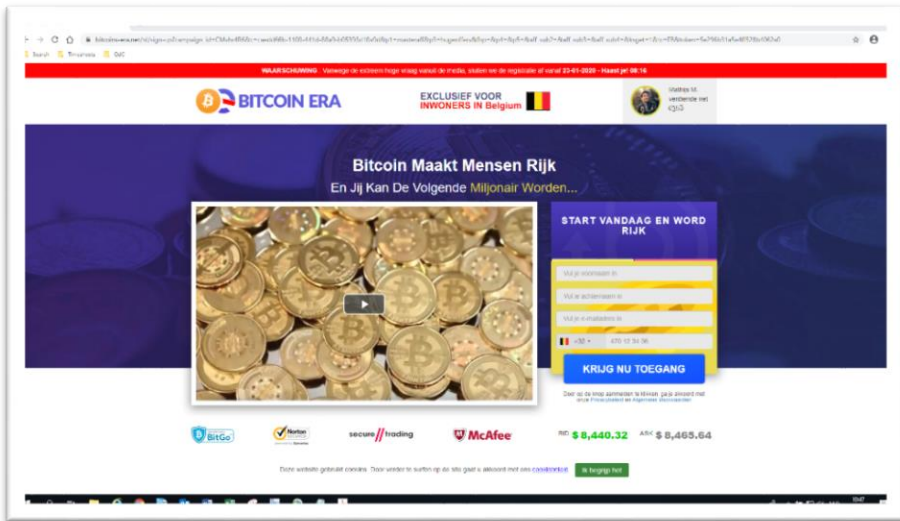
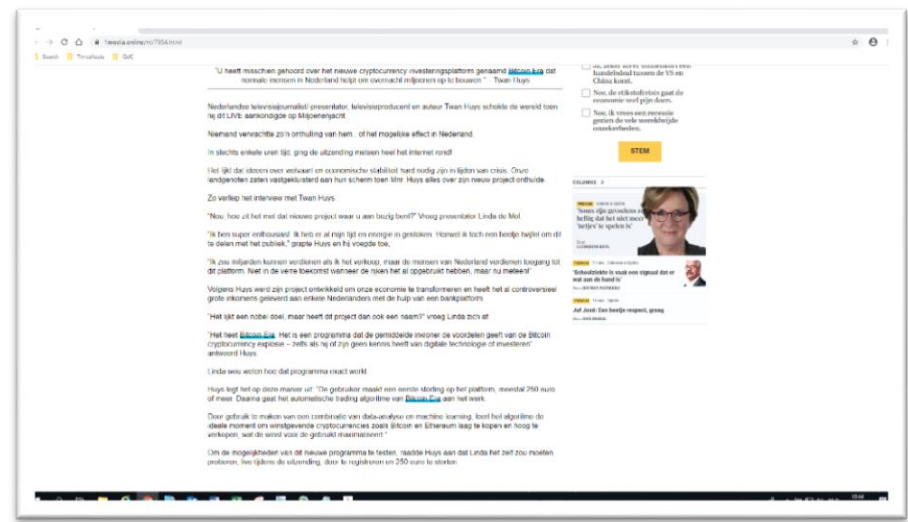
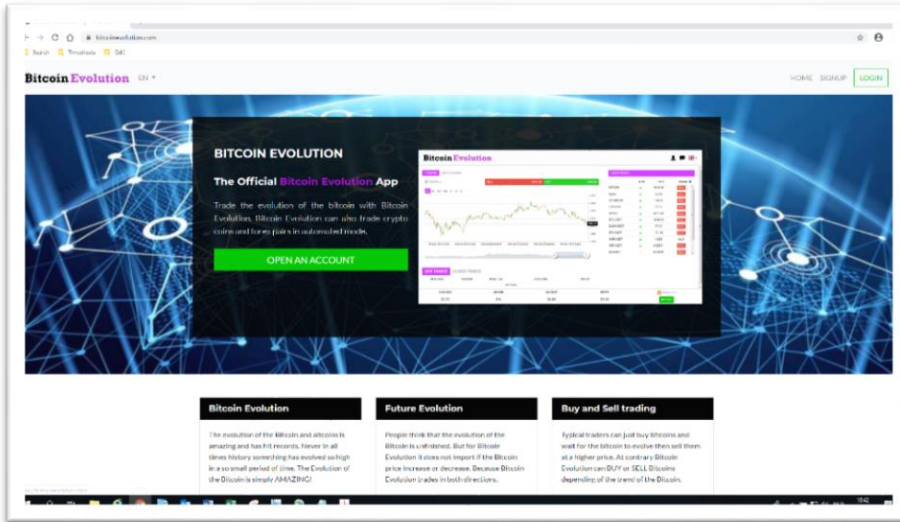
Lieven Van Gils na haar eerste Bitcoin gekocht te hebben via Bitcoin Evolution.

Schijn bedriegt!

- Zeer professioneel ogende websites
- Even professioneel ogende **contracten**, algemene voorwaarden, facturen, ...
- De **eerste belegging** (relatief klein bedrag) levert winst op → dit geeft de belegger vertrouwen
- Aanvankelijk wordt **de winst** zelfs vaak **gestort**
- Daarna wordt de belegger aangespoord om **tot nieuwe beleggingen over te gaan** voor hogere bedragen → zo start de vicieuze cirkel

Identiteitsdiefstal (*cloned firms*)

- **Misbruik** van namen, adressen, logo's en vergunningsnummers van vennootschappen met een vergunning
- De FSMA heeft een waarschuwing over deze **problematiek** gepubliceerd en de lijsten op haar website aangepast

➔ Controleer steeds vooraf!

Wat doet de FSMA?

- **Consumentenvragen beantwoorden** (1.227 fraudemeldingen in 2019)
- **Waarschuwingen publiceren** (138 in 2019) en **meldingen aan de gerechtelijke autoriteiten**
- **Onderzoeken instellen** (in samenwerking met andere buitenlandse toezichthouders, de gerechtelijke autoriteiten, de CFI, de FOD Economie, ...)
- **Acties ten aanzien van de banksector ondernemen** (bv. sensibilisering van de complianceofficers en ter beschikking stelling van lijsten met frauduleuze bankrekeningen)

Enkele concrete verwezenlijkingen

- **138 waarschuwingen** gepubliceerd in 2019 (533 waarschuwingen de voorbije 5 jaar)
- **173 websites** geblokkeerd in 2019 naar aanleiding van aangiften door de FSMA bij het parket
- **Grote antifraudecampagne** in samenwerking met de FOD Economie: **“Als het te mooi is om waar te zijn, is het dat ook !”**

De FSMA, pionier op internationaal niveau

- In 2016 was de FSMA **de 1ste Europese toezichthouder die de commercialisering verbod van bepaalde risicovolle instrumenten** die zij ongeschikt achtte voor de consumenten (bv. binaire opties, CFD's of derivaten gebaseerd op cryptomunten)
- Internationale werkzaamheden (bv. ten aanzien van landen als Israël) → via IOSCO
- In juli 2018 heeft ESMA (Europese autoriteit voor financiële markten) het voorbeeld van de FSMA gevolgd en binaire opties verboden

Vorzorgsmaatregelen

- **Als het te mooi is om waar te zijn, is het dat ook!**
- **Opgelet voor reclame die hogere rendementen vooropstelt dan het gangbare marktrendement**
- **Controleer steeds de identiteit van de vennootschap die je benadert** (identiteitsgegevens, land van vestiging, ...) **en check of zij een vergunning heeft.** Vertrouw nooit een vennootschap als je ze niet duidelijk kan identificeren
- **Wees steeds op je hoede** voor vennootschappen die beweren over een vergunning van een toezichthoudende autoriteit te beschikken, en die naar die vergunning verwijzen → **vaak gaat het om identiteitsfraude**
- **Contacteer bij twijfel eerst de FSMA voor je geld stort**
→ contactformulier op de FSMA-website (www.fsma.be)

Wat te doen als je het slachtoffer bent van fraude?

- **Stort geen geld meer!**
- De fraudeurs beloven je vaak je geld te zullen terugbetalen in ruil voor een laatste storting (betaling van een taks, van uittredingskosten, ...)
- **Leg onmiddellijk klacht neer** bij de politie en bij justitie
- **Verwittig de FSMA**, zodat zij het grote publiek kan waarschuwen en een onderzoek kan instellen

- Meer dan ooit is voorzichtigheid geboden. Aarzel niet om advies in te winnen bij de FSMA.

Bedankt

voor jullie aandacht